

PROJEKTIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

PRIJEDLOG PLANA GOSPODARENJA OTPADOM ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2026. GODINE

OPĆINA UDBINA

Stjepana Radića 6

HR-53 234 Udbina

DLS d.o.o.

HR - 51000 Rijeka
Spinčićeva 2.

OIB: 72954104541
MB: 0399981

Tel: +385 51 633 400
Tel: +385 51 633 078
Fax: +385 51 633 013
E-mail: info@dls.hr;
info.ozo@dls.hr
www.dls.hr

NARUČITELJ: Općina Udbina, Stjepana Radića 6, HR-53 234 Udbina

PREDMET: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2026. GODINE

OZNAKA DOKUMENTA: RN2020/00

IZRAĐIVAČ: DLS d.o.o. Rijeka

VODITELJ IZRADE: Igor Meixner, dipl.ing.kem.tehn.

SURADNICI: Morana Petrić

Ivana Juričev Martinčev dipl. ing. šum.

Josipa Zarić struč.spec.ing.sec.

DATUM IZRADE: Prosinac, 2020.

M.P.

Odgovorna osoba
Igor Meixner, dipl.ing.kem.tehn.

Ovaj dokument u cijelom svom sadržaju predstavlja vlasništvo Općine Udbina, te je zabranjeno kopiranje, umnožavanje ili pak objavljivanje u bilo kojem obliku osim zakonski propisanog bez prethodne pismene suglasnosti odgovorne osobe Općine Udbina

Zabranjeno je umnožavanje ovog dokumenta ili njegovog dijela u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez prethodne suglasnosti ovlaštene osobe tvrtke DLS d.o.o. Rijeka.

SADRŽAJ

1	<u>UVOD</u>	9
1.1	ZAKONSKI OKVIRI GOSPODARENJA OTPADOM	10
1.1.1	STRATEGIJA GOSPODARENJA OTPADOM RH	10
1.1.2	OCJENA KONHERENTNOSTI CILJEVA – POTPUNA PROVEDBA ZAKONODAVSTVA EU O OTPADU 11	
1.1.3	ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM I USKLAĐIVANJE CILJEVA	13
1.1.4	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM RH ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE.....	14
1.2	GOSPODARENJE OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI – OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE 17	
2	<u>ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE UDBINA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA</u>	21
2.1	OSNOVNI PODACI O OPĆINI UDBINA.....	21
2.2	ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE UDBINA.....	26
2.2.1	PRIKUPLJANJE, ODVOZ I ZBRINJAVANJE KOMUNALNOG OTPADA	26
2.2.2	PRIKUPLJANJE I ZBRINJAVANJE POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA.....	27
2.2.3	SUSTAV NAPLATE.....	29
2.2.4	IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	29
2.2.5	AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....	29
2.2.6	ANALIZA OBVEZA OPĆINE UDBINA.....	29
2.3	OCJENA POSTOJEĆEG STANJA GOSPODARENJA OTPADOM U OPĆINI UDBINA	37
2.4	CILJEVI I MJERE GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE UDBINA	37
3	<u>PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA</u>	39
3.1	VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA I ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA	39
3.2	ODLAGANJE OTPADA.....	41
4	<u>PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM</u>	42
4.1	PODACI O POSTOJEĆIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	42

4.2	PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	42
4.2.1	RECIKLAŽNO DVORIŠTE.....	42
4.2.2	MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE.....	46
4.2.3	RECIKLAŽNO DVORIŠTE ZA GRAĐEVNI OTPAD.....	46
4.2.4	PLANIRANA NABAVA OPREME I VOZILA.....	47
4.3	STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	48
5	<u>PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU</u>	49
6	<u>MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA</u>	50
7	<u>OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA</u>	56
7.1	OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	56
7.2	MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM.....	57
7.3	MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	58
8	<u>MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA</u>	59
9	<u>MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA</u>	60
10	<u>POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA</u>	61
11	<u>ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM</u>	62
12	<u>ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA</u>	66
13	<u>POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE</u>	67

KRATICE – POJAŠNJENJA

CGO	Centar za gospodarenje otpadom
EE otpad	Električni i elektronički uređaji i oprema
EU	Europska unija
HV	Hrvatske vode
JLS	Jedinica lokalne samouprave
MBO	Mehaničko – biološka obrada
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
NN	Narodne novine
PET	Polietilen tereftalat
PGO	Plan gospodarenja otpadom
PGO RH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 03/17)
LSŽ	Ličko-senjska županija
PPU	Prostorni plan uređenja
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
ŽG LSŽ	Županijski glasnik Ličko-senjske županije
ZO	Zaštita okoliša
ZOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)

KLJUČNI POJMOVI – POJAŠNJENJA

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradivi otpad.

Biootpad je biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Divlje odlagalište je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada je prikupljanje tog otpada na području Općine Udbina putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada na odlagalište neopasnog otpada Stražbenica.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11., Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Obrada otpada su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- a) interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
- b) odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
- c) iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih po okoliš.

Onečišćivač je svaka pravna ili fizička osoba čije djelovanje posredno ili neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Otpad iz gospodarstva je otpad koji nastaje kod obavljanja poslovne i druge djelatnosti, te rada ustanova, udruga i dr. organizacija.

Posuda za otpad je tipizirana posuda s kotačima zapremine 120, 240 i 1.100 litara izrađena po normi EN840.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Sanacija onečišćenog tla je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Spremnik za otpad (kontejner) je tipizirani metalni ili plastični zatvoreni spremnik zapremine 5 do 10 m³.

Sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Tipska vreća davatelja je doplatna plastična vreća kroz čiju se nabavnu cijenu plaća sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada koji prelazi volumen posude za otpad. Korištenje tipske vreće je namijenjeno isključivo za zbrinjavanje viška miješanog komunalnog otpada koji se nije mogao zbrinuti u obveznim posudama ili spremnicima za otpad.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

1 UVOD

Okvir za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, s jasno propisanim obavezama, odgovornostima i mehanizmima kontrole, postavljen je donošenjem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) (u nastavku ZOGO). Navedenim se zakonom područje upravljanja tokovima otpada u RH u cijelosti usklađuje s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. ZOGO donio je Hrvatski sabor na sjednici koja je održana 15. srpnja 2013. godine i njime se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš tako da se njegove količine u nastanku i/ili proizvodnji smanjuju te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz iskorištavanje vrijednih svojstava otpada. Odredbe ZOGO utvrđuju sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva, načela, ciljeve i način gospodarenja, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom te nadležnosti i obveze pri tome, a zatim i lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom. Kako je spomenuto, njime se u hrvatski pravni poredak prenosi više direktiva EU iz područja otpada i gospodarenja njime te utvrđuje okvir za provođenje više europskih uredbi i odluka.

Uz usklađivanje s pravnom stečevinom EU, RH provodi i profiliranje nacionalnih strateških prioriteta a u skladu s relevantnim strategijama EU. EU je 2011. godine, kao dio razvojne strategije Europa 2020., donijela i dokument pod nazivom Resursno učinkovita Europa – Vodeća inicijativa strategije Europa 2020. (Europska komisija, 2011.). Središnji je aspekt te inicijative prelazak s postojećeg linearnog na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produljivanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Uspjeh strategije Europa 2020. u velikoj mjeri ovisi o sposobnosti država članica EU da osiguraju svoju ulogu u provedbi potrebnih reformi na nacionalnoj razini, putem Kohezijskih fondova, a donošenje je Plana gospodarenja otpadom RH osnovni uvjet potreban za korištenje sredstava Kohezijskog fonda, u iznosu od 475 milijuna eura, do 2020. godine, namijenjenih za postizanje ciljeva propisanih direktivama EU, koje uređuju postupanje s otpadom, te Direktive Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.).

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17) određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpadom. Također, određuju se mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru RH.

1.1 Zakonski okviri gospodarenja otpadom

Polazni dokumenti u planiranju sustava gospodarenja otpadom na svim razinama u Republici Hrvatskoj su Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN130/05) koju je Hrvatski sabor donio 14. listopada 2005. godine temeljem članka 8. Zakona o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06 i 60/08).

Usklađivanjem nacionalnih propisa s europskom pravnom stečevinom, odnosno usvajanje europskih standarda u području zaštite okoliša te gospodarenja otpadom, u proteklom je razdoblju doprinijelo značajnim izmjenama gore navedenog zakonodavnog okvira, a kako je opisano u nastavku.

1.1.1 Strategija gospodarenja otpadom RH

Ciljevi koje je Strategija definirala u području gospodarenja otpadom su strateški i kvantitativni izbor koji polazi od temeljnih načela i shvaćanja kako postoji hijerarhija u samom sustavu gospodarenja otpadom. Ostvarivanje strateških ciljeva jamči jačanje sustava i njegovo funkcioniranje, a kvantitativni ciljevi određuju dinamiku ostvarivanja strateških ciljeva.

Strategijom se utvrđuju sljedeći strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetske uporabu otpada;
2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (izbjegavanje, vrednovanje – uporaba, odlaganje): stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava;
3. Smanjivanje rizika od otpada;
4. Doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj;
5. Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom.

Strategijom su utvrđeni kvantitativni ciljevi koji određuju dinamiku ostvarivanja strateških ciljeva, a prikazani su sljedećim tablicama 1. – 3. Rokovi su utvrđeni s pretpostavljenim vremenskim pomacima u odnosu na regulativu EU.

Tablica 1. Kvantitativni ciljevi za količine otpada

CILJEVI	UDIO (%) / GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Stanovništvo obuhvaćeno organiziranim skupljanjem komunalnog otpada	80	85	90	95	99
Količina odvojeno skupljenog i recikliranoga komunalnog otpada	6	8	12	18	25
Količina obrađenoga komunalnog otpada	2	10	20	25	30
Količina odloženog komunalnog otpada	95	80	68	58	45

CILJEVI	UDIO (%) / GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Količina odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada od količine proizvedene 1995.	95	85	75	55	35

Do 2025. godine predviđa se gotovo potpuni obuhvat stanovništva organiziranim skupljanjem komunalnog otpada, znatan rast recikliranog i obrađenoga komunalnog otpada i bitno smanjivanje odloženoga komunalnog i biorazgradivog otpada.

Tablica 2. Kvantitativni ciljevi za odlagališta otpada

CILJEVI	GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Regionalni centri za gospodarenje otpadom	0	1 – 2	2 – 3	3	4
Županijski centri za gospodarenje otpadom	0	3 – 7	7 – 10	10 – 14	14 – 21
Službena odlagališta*	187	100	50	30	14 – 21
Udio saniranih odlagališta (% od broja ustanovljenog 2000.)	5	65	75	85	100

*) Grupu „službena odlagališta“ čine sljedeće kategorije iz Noveliranog katastra odlagališta otpada u RH: legalna odlagališta, odlagališta u postupku legalizacije, službena odlagališta, dogovorna odlagališta.

Tablica 3. Kvote uporabe i recikliranja nekih vrsta otpada

OTPAD	ROK	KVOTA (% TEŽINE)	
		OPORABA	RECIKLIRANJE
Ambalažni otpad	2010.	50 – 60	25 – 45
	2015.	65	55 – 60
Otpadna vozila	2015.	85	80
	2025.	95	85
E-otpad 4 kg/stan/god	2015.	70 – 80	50 – 85
Otpadne gume vozila	2010.	70 – 80	60 – 70
	2015.	90	70
Otpadna ulja	2010.	90	-

1.1.2 Ocjena konherentnosti ciljeva – potpuna provedba zakonodavstva EU o otpadu

Općim se programom djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” te Desetogodišnjom razvojnom strategijom Europa 2020 EU planira provedba mjera kako bi se gospodarstvo Unije preobrati na ono kružno - resursno učinkovito, zeleno i konkurentno. Sedmim se programom djelovanja za okoliš osigurava također da se do 2020., između ostalog, otpadom sigurno upravlja kao resursom. Potpuna provedba zakonodavstva EU o otpadu uključivat će primjenu hijerarhije otpada u skladu s Direktivom 2008/98/EZ

Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.) i učinkovito korištenje tržišnih instrumenata i drugih mjera kako bi se osiguralo:

1. da je odlaganje ograničeno na preostali otpad (tj. onaj koji se ne može reciklirati i oporabiti), uzimajući u obzir odgode;
2. da je obnavljanje energije ograničeno na materijale koji se ne mogu reciklirati,
3. da se reciklirani otpad koristi kao glavni, pouzdani izvor sirovina za Uniju, razvojem kruženja netoksičnih materija; da se opasnim otpadom gospodari na siguran način, a njegovo stvaranje je smanjeno,
4. da su nezakonite pošiljke otpada iskorijenjene, uz strogo praćenje, i
5. da je otpad od hrane smanjen. Provodi se pregled postojećeg zakonodavstva o proizvodima i otpadu, uključujući pregled glavnih ciljeva relevantnih direktiva, na temelju Plana za resursno učinkovitu Europu, kako bi se prešlo na kružno gospodarstvo; te se uklanjaju prepreke na unutarnjem tržištu za ekološki prihvatljivo recikliranje u Uniji.

Kvantitativni ciljevi koji određuju dinamiku ostvarivanja gore navedenih strateških ciljeva EU definirani su sljedećim Direktivama:

DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA O OTPADU I UKIDANJU ODREĐENIH DIREKTIVA (SL L 312, 22. 11. 2008.)

- Uspostava sustava za primarno odvajanje biootpada - rok 2013. godina.
- Uspostava sustava za primarno odvajanje - odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka: papir, metal, plastika i staklo, tekstil, EE otpad, vozila, otpadne gume, građevni i medicinski - rok 2015. godina.
- Priprema (pogoni) za ponovnu uporabu i recikliranje: papir, metal, plastika i staklo (50% od ukupne mase) neopasni građevni otpad (70% od ukupne mase) - rok 2015. godina.

DIREKTIVA VIJEĆA 1999/31/EZ O ODLAGANJU OTPADA (SL L 182, 16. 7. 1999.)

- Smanjenje udjela odlaganja biorazgradivog otpada, do 31. prosinca 2020. godine prema sljedećoj dinamici:
- 75 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2013.,
- 50 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2016.,
- 35 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2020.

Strategija propisuje tek 18% odvojeno prikupljenog otpada 2020. godine, odnosno za 2015. godinu propisuje smanjenje količine odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada za 75% od količine proizvedene 1995. godine. Kako je prethodno navedeno, usklađivanjem nacionalnih propisa s europskom pravnom stečevinom, odnosno usvajanje europskih standarda u području zaštite okoliša te gospodarenja otpadom, u proteklom je razdoblju doprinijelo značajnim promjenama, te prihvaćenjem strožih kriterija te provedbenog perioda u određivanju kvantitativnih ciljeva i postupaka u gospodarenju otpadom. Stoga je, danas, u većem dijelu, Strategija neusklađena s nacionalnim i EU zakonodavstvom.

1.1.3 Zakon o održivom gospodarenju otpadom i usklađivanje ciljeva

ZOGO usklađuje nacionalne propise s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. Kako bi se definiralo smjer održivog gospodarenja otpadom, ZOGO-m se postavljaju sljedeći ciljevi, usklađeni s EU politikom gospodarenja otpadom:

**DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I
VIJEĆA O OTPADU I UKIDANJU ODREĐENIH DIREKTIVA
(SL L 312, 22. 11. 2008.)**

**ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM
(NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)**

Uspostava sustava za primarno odvajanje biootpada - ROK 2013. godina.

Članak 56.

(1) Osoba koja je aktima donesenim temeljem ovoga Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Uspostava sustava za primarno odvajanje - odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka: papir, metal, plastika i staklo, tekstil, EE otpad, vozila, otpadne gume, građevni i medicinski - ROK 2015. godina.

Članak 54.

(2) Do 1. siječnja 2015. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Priprema (pogoni) za ponovnu uporabu i recikliranje: papir, metal, plastika i staklo (50% od ukupne mase) neopasni građevni otpad (70% od ukupne mase) - ROK 2015. godina.

Članak 55.

(1) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

(2) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Smanjenja udjela odlaganja biorazgradivog otpada, do 31. prosinca 2020. godine prema sljedećoj dinamici:

- 75 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2013.,
- 50 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2016.,
- 35 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2020.

Članak 24.

(1) Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

1.1.4 Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 3/17) osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2017. – 2022, čiji je temeljni zadatak organiziranje provođenja relevantnih ciljeva Strategije, ali i aktualnih nacionalnih ciljeva usklađenih s politikom gospodarenja otpadom EU, postavljenih za razdoblje 2017. do 2021. godine u RH.

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, Planom se definiraju ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine, te provedbene mjere za ostvarenje ciljeva.

Ciljevima je obuhvaćeno kvalitativno i kvantitativno gospodarenje svim kategorijama otpada, a obuhvaćaju horizontalnu i vertikalnu poveznicu svih dionika u održivom sustavu gospodarenja otpadom.

Donošenje PGO RH važan je preduvjet za korištenje sredstava iz Operativnog programa, stvaraju se preduvjeti za prelazak na kružno gospodarstvo (novim konceptom koji uvažava i razvoj industrije i gospodarstva, ali isto tako vodi brigu o zaštiti okoliša i prirode na razini EU-a).

PGO RH kao najvažnije ističe sprječavanje nastanka otpada, ponovnu uporabu, recikliranje i kompostiranje. Važnije mjere iz PGO RH su odvojeno prikupljanje na kućnom pragu, uvođenje stimulaturnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja otpada prema sastavu i količini te uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada.

Okosnica PGO RH su reciklažna dvorišta, reciklažni centri sa sortirnicama i kompostištima u kojima će se za recikliranje pripremati odvojeno prikupljeni otpad. Za neizgrađene CGO-e potrebno je prilagoditi kapacitet i sadržaje ciljevima PGO RH zbog čega je za svaki od njih potrebno izraditi studiju izvedivosti.

PGO RH je sukladan Okvirnoj direktivi o otpadu. Njime se uređuje dostizanje ciljeva u pogledu odvojenog prikupljanja i recikliranja sastavnih dijelova komunalnog otpada, sastavni dio je Plan sprječavanja nastanka otpada, uvode se mjere za odvojeno prikupljanje na izvoru, selektiranje otpada i poticanje kompostiranja otpada u kućanstvu i na lokalnoj razini.

Neke od najznačajnijih mjera su poticanje odvojenog sakupljanja papira, kartona, metala, stakla, plastike i biootpada, odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu, uvođenje stimulaturnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja komunalnog otpada prema sastavu i količini, uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada, poticanje kućnog i komunalnog kompostiranja, izgradnja sortirnica, informatička potpora praćenju tokova otpada i niz edukativno – informativnih mjera.

PGO RH određuje i usmjerava gospodarenje otpadom na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpadom. Također, određuju se mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru RH.

Sukladno ZOGO i PGO RH, a s obzirom na raspodjelu odgovornosti, jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih PGO RH.

Također, jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno ZOGO provoditi PGO RH, što posebice uključuje projekte određene Popisom projekata važnih za provedbu PGO RH.

U tom kontekstu, ciljevi Plana koji se moraju dostići do 2022. godine, a koje je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati/sudjelovati, navedeni su u tablici 4.

Tablica 4. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine

CILJEVI		
1. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2017. godini.
	1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.).
	1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada.
	1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada.
2. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada.
	2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada.
3 SPRIJEČITI NASTANAK DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA		
4. SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM		
5. KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI		

Preduvjeti za ostvarenje navedenih ciljeva definirani su čl. 28 ZOGO kojim su propisane obveze jedinica lokalne samouprave.

Jedna od obaveza JLS je donošenje Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave (u nastavku PGO) za šestogodišnje razdoblje koji mora biti usklađen s odredbama ZOGO-a i PGO RH.

Sukladno Članku 21. ZOGO, PGO sadrži najmanje sljedeće:

1. Analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva.
2. Podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva.
3. Podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.
4. Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.
5. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno – informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.
6. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.
7. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.
8. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

9. Popis projekata važnih za provedbu odredbi PGO.
10. Organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.
11. Rokove i nositelje izvršenja PGO.

Sadržaj se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom, budući da su, sukladno članku 28. ZOGO, gradovi i općine odgovorni za gospodarenje otpadom iz skupine ključnih brojeva otpada 20 (komunalni otpad, otpad iz kućanstava i slični otpad iz ustanova i trgovinskih i proizvodnih djelatnosti) uključujući odvojeno sakupljene sastojke komunalnog otpada.

1.2 Gospodarenje otpadom na lokalnoj razini – obveze jedinice lokalne samouprave

OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

JLS je dužna osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Nadalje, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u obvezi je donijeti program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, br.68/18, 110/18, 32/20).

Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom dostavlja se Zavodu za zaštitu okoliša i prirode (*u daljnjem tekstu: ZZOP*) pri Ministarstvu nadležnom za poslove zaštite okoliša i prirode, a sadrži osobito:

- opis poslova s procjenom troškova potrebnih za ostvarenje projekata gradnje građevina za gospodarenje otpadom,
- iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o izvršenju navedenoga programa podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga u ZZOP.

**OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I
TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA**

Sukladno ZOGO, JLS obvezna je izvršavati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

U pogledu obveze osiguravanja odvojenog prikupljanja otpada, ZOGO utvrđuje obvezu da se otpad koji se smatra posebnom kategorijom mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. S tim u vezi, Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika, staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Također, do 1. siječnja 2020. godine Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

Budući da je 1. studenoga 2017. godine, na snagu stupila Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, broj 50/17, 84/19), jedinica lokalne samouprave je dužna u roku od tri mjeseca donijeti odgovarajuće akte, uskladiti važeće akte i uskladiti poslovanje davatelja javne usluge prikupljanja otpada. Pritom će biti potrebno slijedeće:

- odlukom dodijeliti obavljanje javne usluge trgovačkom društvu/javnoj ustanovi koju osniva jedinica lokalne samouprave,
- donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- uskladiti poslovanje davatelja javne usluge,
- uskladiti Odluku o komunalnom redu u dijelu koji se odnosi na skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom s odredbama ZOGO i navedene uredbe,
- donijeti odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.

OSIGURATI SPRJEČAVANJE ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZOGO TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA

Jedinica lokalne samouprave mora osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada. Sukladno članku 36. mjere za provedbu uključuju:

- uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

OSIGURATI PROVEDBU PLANA

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predstavlja strateški planski dokument najviše razine koji određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom koje ZOGO određuje, kao i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja otpadom, određuje mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i mjere drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom republike Hrvatske.

Po donošenju Plana, jedinice lokalne samouprave dužne su, u okvirima svojih ovlasti, organizirati provedbu propisanih mjera te o provedenim mjerama dostavljati godišnje izvješće jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu.

OSIGURATI DONOŠENJE I PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Temeljem ZOGO, članka 21., jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom za razdoblje primjene od šest godina. Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Ukoliko je prijedlog Plana gospodarenja otpadom usklađen s odredbama ZOGO, nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost.

Sukladno članku 22. istog zakona, nacrt Plana gospodarenja otpadom JLS objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. JLS izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo JLS te se isti objavljuje u službenom glasilu JLS.

U okvirima uloge lokalne samouprave, Planovi gospodarenja otpadom imaju ključnu ulogu u uspostavi održivog gospodarenja otpadom. Njihov je cilj pružiti okvir za planiranje te osigurati:

- usklađivanje s politikom i ciljevima gospodarenja otpadom – planovi gospodarenja otpadom, nacionalni kao i lokalni/regionalni, važni su instrumenti koji doprinose primjeni i ostvarivanju politika i ciljeva gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini te na razini Europske unije,
- pregled karakteristika otpada i dostatnog kapaciteta za gospodarenje otpadom – planovi gospodarenja otpadom pružaju pregled tokova otpada i količina kojima je potrebno gospodariti, nadalje, osiguravaju usklađivanje kapaciteta, načina skupljanja te postupanje s otpadom kojim se mora gospodariti,
- kontrolu tehnoloških mjera – karakteristike otpada određuju koje tehnološke mjere treba koristiti za eliminiranje ili smanjenje određenih vrsta otpada,
- pregled ekonomičnosti i potreba za ulaganjima – planovi gospodarenja otpadom omogućavaju navođenje financijskih zahtjeva za skupljanje, obradu otpada, itd.; na temelju tih podataka mogu se utvrditi potrebe za budućim ulaganjima.

OSIGURATI PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU

JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

OSIGURATI MOGUĆNOST PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost nadležnog upravnog odjela jedinice lokalne samouprave.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti Izvješće o provedenim akcijama na svojem području u ZZOP do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

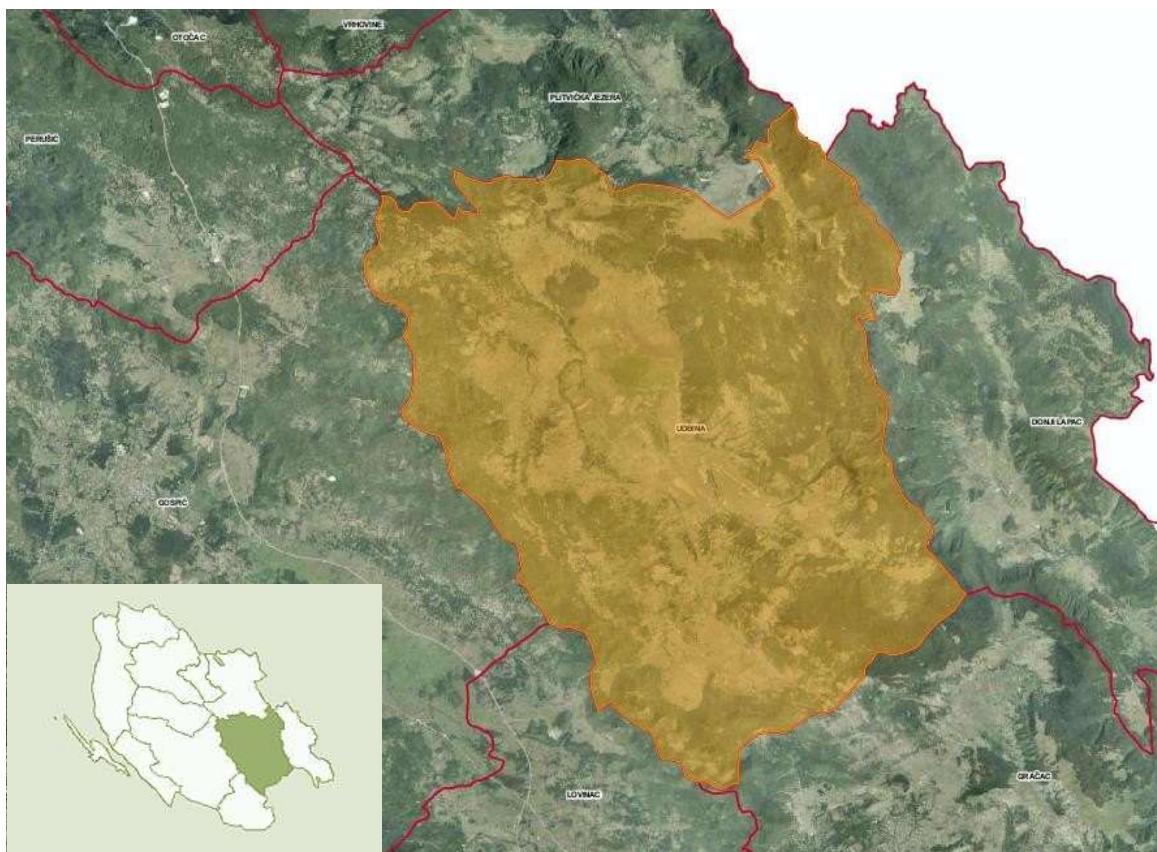

2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE UDBINA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1 Osnovni podaci o Općini Udbina

Ovom točkom dani su osnovni podaci o Općini Udbina, njezinom makro i mikro smještaju, zemljopisne značajke, demografske karakteristike i gospodarska obilježja, te ostali podaci relevantni za problematiku gospodarenja otpadom na području Općine.

Općina Udbina nalazi se u istočno – jugoistočnom dijelu Ličko – senjske županije. Na zapadu graniči s Gradom Gospićem, na sjeveru s Općinom Plitvička jezera (koja okuplja sjeverni dio Krbave), na sjeveroistoku jednim malim dijelom sa susjednom državom BiH, na istoku s Općinom Donji Lapac i na jugozapadu s Općinom Lovinac, sve u sastavu Ličko – senjske županije, a na jugu s Općinom Gračac iz Zadarske županije.

Slika 1: Smještaj Općine Udbina u Ličko-senjskoj županiji

Općina Udbina obuhvaća prostor oko Krbavskog polja u Lici. Smještena je na prometnom pravcu Zagreb – Split, na gotovo podjednakoj udaljenosti od oba grada. Do 1992. godine cijela Krbava, uključujući i područje Općine Udbina, bila je ustrojena u sastavu tadašnje Općine Titova Korenica. Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj iz 1992. godine, južni dio krbavskog prostora (šire područje Krbavskog polja) izdvojeno je kao

posebna općina, u sastavu tadašnjeg kotara Knin, odnosno Zadarsko – kninske županije. Zakonom iz 1997. Općina Udbina ustrojena je u okviru Ličko – senjske županije.

Općina Udbina najizrazitije je omeđena prema istoku, gdje je od Općine Donji Lapac odvaja hrbat središnjeg dijela Plješevice (Trovrh – 1.620 m, Ozeblin – 1.657 m). Također je razmjerno dobro omeđena na zapadu, jugozapadu i jugoistoku, gdje je hrbat Ličkog sredogorja odvaja od grada Gospića i Općine Lovinac, a Kremen – šuma i krško pobrđe Resnika od Općine Gračac. Najslabije je izrazita granica prema Općini Plitvička jezera, posebno na sjeveroistoku Općine, gdje granica između dviju krbavskih Općina prolazi sredinom Bjelopoljskog polja. Kao dio Krbave, područje Općine Udbina nalazi se na glavnom cestovnom koridoru za povezivanje Središnje Hrvatske i Južnog hrvatskog primorja (Dalmacije).

Općina Udbina zauzima površinu od 683,15 km² (ili 68.315 ha) sa 26 naselja (u smislu statističkih teritorijalnih jedinica) u kojima je popisom iz 2001. godine registrirano 1.649 stanovnika. To je za oko 63% manje od broja stanovnika koji je na tom području zabilježen 1991. godine (4.480 stanovnika). Zbog prisutne fluktuacije naseljenosti, kako iseljavanja dijela poratnih doseljenika, tako i povratka izbjeglica, popisom ustanovljeni broj stanovnika iz 2001. ne odražava demografsku stvarnost. Rijetka naseljenost odraz je demografskih gubitaka u II. svjetskom ratu, poslijeratne agrarne kolonizacije u ravničarske krajeve zemlje te kontinuiranog iseljavanja zbog zaostajanja u gospodarsko – socijalnom razvoju (od sredine 1960-ih godina Općina je pripadala kategoriji tzv. privredno nedovoljno razvijenih područja). Iseljavanje stanovništva mlađih i zrelih dobnih skupina (samo u razdoblju 1961. – 1991. iselilo je 35,7% od ukupnog broja stanovnika iz 1961. godine) odrazilo se u negativnom prirodnom kretanju (od sredine 1970-ih godina) i depopulaciji. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Udbina ima 1.874 stanovnika.

Tablica 5: Prikaz broja stanovnika po naseljima

REDNI BROJ	NASELJE	BR. STANOVNIKA 2001.	BR. STANOVNIKA 2011.
1.	BREŠTANE	21	5
2.	BUNIĆ	136	133
3.	“ĆOJLUK”	15	11
4.	DEBELO BRDO	81	78
5.	DONJI MEKINJAR	42	31
6.	FRKAŠIĆ	47	33
7.	GRABUŠIĆ	88	66
8.	JAGODNJE	37	32
9.	JOŠAN	67	66
10.	KLAŠNJICA	3	3
11.	KOMIĆ	9	20
12.	KRBAVA	38	37
13.	KURJAK	6	28

REDNI BROJ	NASELJE	BR. STANOVNIKA 2001.	BR. STANOVNIKA 2011.
14.	MUTILIĆ	16	38
15.	ONDIĆ	10	40
16.	PEĆANE	45	35
17.	PODLAPAČA	102	74
18.	POLJICE	3	9
19.	REBIĆ	6	22
20.	SREDNJA GORA	27	25
21.	SVRAČKOVO SELO	8	10
22.	ŠALAMUNIĆ	41	38
23.	TOLIĆ	13	9
24.	UDBINA	735	960
25.	VEDAŠIĆ	2	2
26.	VISUĆ	51	69
SVEUKUPNO		1667	1874

Općinu Udbina karakterizira društveno gospodarska nerazvijenost, mala gustoća naseljenosti i nizak društveni i životni standard. Po svojoj gospodarskoj strukturi Općina Udbina je poljoprivredno – industrijska regija, bez značajnijih urbano – industrijskih zona. Na području Općine nema dovoljno aktivnih proizvodnih kapaciteta koji bi omogućili adekvatnu valorizaciju prirodnih resursa, posebice za razvoj poljoprivrede, stočarstva, prehrambene i drvne industrije te turizma. Iako je to negativno za društveno gospodarski razvoj Općine, nepostojanje onečišćivača na području Općine ima izrazito pozitivan ekološki utjecaj. Takav ekološki visoko očuvan prostor, koji obiluje i prirodnim ljepotama, predstavlja izniman gospodarski resurs, posebno za razvitak specifičnih oblika poljodjelstva i turizma u skladu s konceptom održivog razvoja. Osnovni ograničavajući čimbenik gospodarskog razvoja Općine je mali broj stanovnika i nepovoljna dobna struktura istog. Općina Udbina pripada onom dijelu Like koji je uz najnepovoljnije demografske procese pretrpio i izravne i posredne štete u domovinskom ratu. Strateški gospodarski resursi Općine Udbina ogledaju se u bogatstvu poljoprivrednim površinama, šumama te turistički vrijednim područjima. Dobra očuvanost okoliša i značajnije očuvana ekološka ravnoteža uvjetuju razvoj tome sukladnih gospodarskih potencijala, tj. gospodarskih subjekata koji u svom djelovanju imaju obvezu očuvanja ekosustava.

Prostorni razvitak Općine Udbina temelji se na:

- razvoju poljoprivrede,
- razvoju industrije i šumarstva,
- iskorištavanju mineralnih sirovina,
- iskorištavanju obnovljivih izvora energije,

- industriji građevinskog materijala,
- razvoju mesne i prehrambene industrije (iniciranje intenzivne stočarske i ratarske proizvodnje).

POLJOPRIVREDA

Poljoprivredne površine zauzimaju najveći prostorni udio Općine. Područje Općine Udbina izuzetno je pogodno za razvoj stočarstva i ratarstva. Prije domovinskog rata poljoprivreda je na području Općine Udbina najviše uz industriju, pridonosila vrijednosti ukupne proizvodnje. Tako je npr. Općina Udbina 1991. godine imala 4.567 stanovnika čiji je osnovni izvor egzistencije bila poljoprivreda. Središnji i najveći dio Općine zauzima prostrano Krbavsko polje površine 67,32 km² okruženo obroncima Ličke Plješevice i Ličkog sredogorja. Poljoprivredne površine – livade i oranice na području Krbavskog polja velike su i dobre kvalitete tla.

STOČARSTVO

Kao i za cijelo područje Like, i za Općinu Udbina može se konstatirati da je tradicionalno stočarski kraj gdje bi ratarska proizvodnja trebala biti u funkciji stočarske proizvodnje, ali se može također okarakterizirati i kao područje s otežanim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi: brdsko planinsko područje nepovoljnih hidroloških i pedoloških uvjeta te područje posebne državne skrbi. Općina je smještena na području Krbavskog polja koje je treće po veličini krško polje u Lici i predstavlja homogenu cjelinu pogodnu za razvoj ratarskih kultura (prvenstveno sjemenski i merkantilni krumpir te žitarice: ječam, raž i zob, a od povrtnih kultura najzastupljeniji je kupus). Godine 1991. na području Županije bilo je 10.007 ili 13,09% stanovnika kojima je poljoprivreda bila jedini izvor prihoda. Stočni fond na području Općine Udbina dobrim dijelom je uništen, a devastirana je i poljoprivredna mehanizacija i gospodarske zgrade. Na području Općine procjenjuje se da se nalazi oko 10.000 ovaca te 1.500 krava što predstavlja dobru osnovu da se može planirati daljnja prerada mesa i mlijeka. Osim ovih karakterističnih proizvodnji za cijelu Liku, zbog velikih pašnjačkih prostora i nezagađene prirode potrebno je naglasiti perspektive koje se pružaju pčelarstvu odnosno proizvodnji meda kojeg nedostaje u Europi. S obzirom da je Općina doživjela devastaciju i u ostalim gospodarskim djelatnostima treba imati na umu da je primarna poljoprivredna proizvodnja jedna od onih grana gospodarstva koje se brže obnavljaju od ostalih gospodarskih grana te da ima utjecaj i na razvoj gospodarskih grana kao što je turizam i ugostiteljstvo, trgovina i promet te prerađivačka industrija. U posljednje vrijeme pojavljuju se naznake oživljavanja stočarstva kroz privatna obiteljska gospodarstva, što se prati određenim poticajima države. Razvitku ovčarstva idu na ruku i povoljne ekološke prilike i tradicija šireg područja.

INDUSTRIJA

Područje na kojem se nalazi Općina Udbina predstavlja sirovinski najperspektivniji dio Ličko – senjske županije za razvoj prehrambene industrije na području županije. U strukturi zaposlenosti 1990. godine na području Općine Udbina industrija je bila dominantna. Tako su se kao najveći industrijski subjekti na području Općine isticale tvrtke Likadrvo – proizvod, Likaplast, Invaplast i Sait-Udbina. U objektu bivše tvrtke Likaplast - Udbina, tvrtka „Duhanka“ radi preradu duhana. Na području Općine u poduzetničkoj zoni „Podudbina“ nalazi se i prostor bivše mljekare čija je oprema otuđena, a sam objekt potpuno devastiran. Osnovna komparativna prednost Općine Udbina počiva i u činjenici da na njenom području postoje kvalitetne sirovine za razvoj drvne industrije. Planinski obronci oko Krbavskog polja bogati su

šumom pogodnom za gospodarsku uporabu. Značajniji nositelji industrijske prerade drveta na području Općine je poduzeće „Pilana Udbina“, Podudbina 5a (nekadašnji DIP Likadrvo-proizvod) koji ima pilanu, sušaru i instalirane kapacitete za finalne drvene proizvode. I poslovni prostor nekadašnje tvrtke SAIT d.d. Udbina danas je u vlasništvu poduzeća „Moderator“ i „Lika Energo“, a ukupni broj zaposlenih je oko 100 (1990. godine bilo ih je zaposleno 1997). Šume na području Općine Udbina predstavljaju i bogata staništa divljači. Tako su one i temeljni resurs za razvoj određenih vidova turizma na području Općine.

TURIZAM

Općina Udbina je tipično depopulirano i ekonomski devastirano brdsko – planinsko područje koje još nije turistički valorizirano, ali bi u budućnosti moglo činiti prepoznatljivu turističku destinaciju. Vrijednost turističko-atraksijske osnove ovoga prostora leži u njegovim potencijalnim prirodnim, a djelomično i kulturno-povijesnim atrakcijama koje pružaju uvjete za zadovoljavanje sportsko-rekreacijskih, odmorišno-oporavilišnih i dokoličarsko-obrazovnih motiva turista. Atraktivnosti ove potencijalne turističke destinacije u budućnosti će svakako doprinijeti blizina Nacionalnog parka Plitvička jezera, Nacionalnog parka Paklenica s planiranim sjevernim ulazom, Parka prirode Velebit i budući (planirani) regionalni park „Lička Pljšeвица“.

TRGOVINA, UGOSTITELJSTVO, USLUŽNE DJELATNOSTI, OBRT

Razvojem cjelokupnog gospodarstva i demografskom obnovom prostora polako se stvaraju uvjeti za razvoj uslužnih – tercijarnih djelatnosti, posebno trgovine i ugostiteljstva. Na području Općine Udbina postoji samo jedna trgovina prehrambenim artiklima i „mješovitom robom“ i to u naselju Udbina, gdje se još nalaze mesnica i pekara dok u ostalim naseljima uopće nema niti jedne trgovine. Nedostaju manje specijalizirane trgovine i usluge, naročito u kućnoj radinosti i one bazirane na proizvodnji „zdrave“ hrane, ljekovitog bilja i sl. Ekonomske opravdanosti za izgradnju većih specijaliziranih trgovina, robnih kuća i trgovačkih centara na području Općine nema.

2.2 Analiza postojećeg stanja sustava gospodarenja otpadom na području Općine Udbina

2.2.1 Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada

Na području Općine Udbina, prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada obavlja komunalno društvo Komunalac Udbina d.o.o. iz Udbine, registrirano za sakupljanje, odvoz i deponiranje komunalnog otpada. Uz sakupljanje i odlaganje otpada sa područja Općine Udbina, Komunalac Udbina d.o.o., komunalni otpad dovozi i odlaže i iz Općine Lovinac. U ovom trenutku komunalno društvo Komunalac Udbina d.o.o. raspolaže adekvatnim sustavom transportnih jedinica za skupljanje i prijevoz otpada do odlagališta „Ćojluk“, a koji je prilagođen uspostavljenom sustavu prikupljanja putem postavljenih posuda i kontejnera. Isti omogućava da se sakupljeni otpad transportira na siguran način do lokacije za trajno deponiranje. Komunalno društvo Komunalac Udbina d.o.o. raspolaže sljedećom mehanizacijom:

- kamion za odvoz komunalnog otpada Mercedes AROCS (6 t)
- kamion kiper MERC. 84 (2,6 t sa nadogradnjom)
- kamion kiper Mercedes Atego (9 t)
- rovokopač JCB 4CX

Opća ocjena je da su vozila u dobrom stanju i dobro održavana. Prema dinamici odvoza sva vozila imaju odgovarajuće frekvencije i rute te je za postojeće stanje broj istih dostatan.

Komunalno društvo Komunalac Udbina d.o.o. gospodari odlagalištem otpada „Ćojluk“ na koji se odlaže otpad s područja Općine Udbina. Odlagalište otpada „Ćojluk“ nalazi se na području Općine Udbina, oko pola kilometra zapadno od benzinske postaje i više od kilometar udaljenosti od prvih kuća u Udbini te dva kilometra od naselja Ćojluk.

SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE UDBINA DIJELI SE NA:

- ⇒ *sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstava,*
- ⇒ *sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva,*
- ⇒ *sustav prikupljanja papira, stakla, plastike i metala iz kućanstava i*
- ⇒ *sustav prikupljanja glomaznog otpada.*

Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstva

Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstava je zasnovan na prikupljanju u 10 kontejnera zapremnine 5 m³, 30 kontejnera zapremine 1,1 m³ i 250 PE posuda zapremine 120 l, a koji su konstruirani na način da onemogućuje rasipanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se specijalnim vozilima (autosmečari) zatvorenog tipa. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se redovno u zimskom periodu svakog petka, dok se u ljetnom periodu otpad prikuplja redovno utorkom i petkom. Komunalni otpad iz sela (5 sela) prikuplja se jednom mjesečno, dok se iz ostalih 20

sela za sada ne prikuplja zbog pomanjkanja opreme i financijskih sredstava.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva.

Sustav prikupljanja papira, stakla, plastike i metala iz kućanstava i gospodarstva

Na području Općine Udbina dosad nije ustrojeno stvarno odvojeno sakupljanje otpada radi daljnje obrade ili u smislu uporabe. Planirana je nabava i uspostava mobilnog reciklažnog dvorišta

Sustav prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada

Na području Općine Udbina, krupni (glomazni) komunalni otpad prikuplja se po pozivu.

2.2.2 Prikupljanje i zbrinjavanje posebnih kategorija otpada

ZOGO-om su kao posebne kategorije definirane slijedeće vrste otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili. Osim toga, posebnom kategorijom otpada smatra se i određeni otpad za kojeg, temeljem analize postojećeg stanja o gospodarenju tim otpadom, ministar odlukom utvrdi da je radi ispunjavanja zahtjeva iz Zakona potrebno odrediti poseban način gospodarenja tim otpadom, te određeni otpad za kojeg je propisom Europske unije uređen način gospodarenja. Navedenim su zakonom propisani i postupci i ciljevi za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Posebne kategorije otpada koje se mogu zbrinuti u okviru aktivnosti komunalne djelatnosti Općine Udbina i općinskog komunalnog društva Komunalac Udbina d.o.o. su.

a) ambalaža i ambalažni otpad

Na poručju Općine Udbina prikuplja se ambalažni karton od jedne ustanove u količini od cca 5 t godišnje. Prikupljeni ambalažni karton privremeno se skladišti u prostorijama komunalnog društva Komunalac Udbina d.o.o. do predaje ovlaštenom sakupljaču Metis d.d.

b) Otpadne gume

Otpadne gume prikupljene na području Općine Udbina privremeno se skladište u prostorijama komunalnog društva Komunalac Udbina d.o.o. do predaje ovlaštenom sakupljaču Metis d.d.

c) Otpad koji sadrži azbest

Otpad koji sadrži azbest stanovnici Općine Udbina mogu predati na daljnje zbrinjavanje pozivom ovlaštenog sakupljača.

Uz navedeno, ostale posebne kategorije otpada građani mogu predati i ovlaštenim sakupljačima. Popis ovlaštenih sakupljača posebnih kategorija otpada dostupan je na internetskim stranicama FZOEU (www.fzoeu.hr).

2.2.3 Sustav naplate

Cijena komunalne usluge sakupljanja i odvoza komunalnog otpada utvrđuje se Cjenikom kojeg donosi davatelj usluge tj. Komunalaca Udbina d.o.o na način propisan ZOGO. Kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju je volumen spremnika kojim je zadužen korisnik usluge i broj praznjenja spremnika.

Obveznik plaćanja komunalne usluge je vlasnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine kada je vlasnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika i o tome obavijestio davatelja usluge uz uvjet dostave ugovora između vlasnika i korisnika nekretnine.

Cijena se obračunava mjesečno i plaćaju se mjesečno do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec temeljem ispostavljenih uplatnica.

U okviru obračuna cijena javne usluge nije uključeno plaćanje poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

2.2.4 Izobrazno – informativne aktivnosti

U Općini Udbina provodi se edukacija javnosti po pitanju unaprjeđenja sustava odvojenog prikupljanja otpada. Izobrazno – informativne aktivnosti provodi Komunalac Udbina d.o.o., a Općina Udbina se uključuje na način da sve dostupne materijale objavljuje na svojoj web stranici te oglasnim pločama. Uz navedeno, izobrazno – informativne aktivnosti provode se i putem lokalnog radija, letaka, plakata, oglasnih ploča i web stranica.

Tijekom narednog razdoblja planira se provođenje informativno – edukativne kampanje za aktivno sudjelovanje građana Općine Udbina u sustavu održivog gospodarenja otpadom s ciljem podizanja svijesti javnosti o važnosti održivog razvoja i zaštite okoliša, te uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Udbina, a posebno radi odvojenog sakupljanja otpada, odnosno stavljanja u funkciju mobilnog reciklažnog dvorišta.

2.2.5 Akcije prikupljanja otpada

Općina Udbina u suradnji s Udrugama i građanima s područja Općine koje su provodile programe javnih radova i putem programa javnih radova koji je provodila sama Općina Udbina, organizira obilazak i čišćenje područja Općine, od otpada koji su tijekom godine odbacili nepoznati počinitelji. Komunalac Udbina d.o.o. nakon akcije čišćenja pobrinuti će se da se tako prikupljeni otpad razvrsta i pravilno odloži na odlagalište.

2.2.6 Analiza obveza Općine Udbina

ZOGO-om su propisane obveze JLS u području gospodarenja otpadom. Analiza svih obveza JLS i obveza koje je ispunila Općina Udbina i koje u narednom razdoblju treba ispuniti prikazan je sljedećom tabelom.

Tabela 1: Obveze Općine Udbina sukladno ZOGO

OBVEZE OPĆINE UDBINA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)		
OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
<p>IZRADA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE.</p> <p>DOSTAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE JEDINICI REGIONALNE SAMOUPRAVE DO 31.3. TEKUĆE GODINE ZA PRETHODNU KALENDARSKU GODINU.</p> <p>OBJAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE U SLUŽBENOM GLASILU OPĆINE.</p>	<p>Članak 20.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.</p>	<p>Općina Udbina dosad redovito izrađiva i dostavlja Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom.</p>
<p>IZRADA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.</p>	<p>Izraditi Nacrt plana gospodarenja otpadom sadržaja propisanog člankom 21. stavkom 1.</p>	<p>Općina Udbina je 2020. godine započela s izradom Nacrta plana gospodarenja otpadom za razdoblje od 2020. do 2026. godine.</p>
<p>OBJAVA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE (JAVNI UVID).</p>	<p>Članak 22.</p> <p>(1) Nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti.</p> <p>(2) Posredstvom medija Ministarstvo, odnosno jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi.</p> <p>(3) Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.</p>	<p>Održati će se javni uvid u Nacrt plana gospodarenja otpadom Općine Udbina za razdoblje od 2020. – 2026. godine.</p> <p>Zainteresiranoj javnosti biti će omogućeno da u predviđenom periodu dostavi svoja očitovanja, mišljenja, primjedbe i prijedloge u pisanom obliku tijekom cijelog razdoblja javnog uvida. Pisana očitovanja, mišljenja, primjedbe i prijedlozi na Nacrt Plana podnositelji mogli su dostaviti u Jedinstveni upravni odjel Općine Udbina.</p>
<p>IZRADA PRIJEDLOGA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE I ISHOĐENJE SUGLASNOSTI UPRAVNOG TIJELA JEDINICE REGIONALNE SAMOUPRAVE.</p>	<p>Članak 21.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb dužan je za prijedlog plana gospodarenja otpadom iz stavka 1. ovoga članka ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: nadležnog upravnog tijela), odnosno Ministarstva za prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba.</p>	<p>Općina Udbina će Prijedlog Plana gospodarenja otpadom dostaviti Ličko-senjskoj županiji na prethodnu suglasnost.</p>

OBVEZE OPĆINE UDBINA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	(3) Nadležno upravno tijelo, odnosno Ministarstvo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba usklađen s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i Plana.	
DONOŠENJE PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.	<p>Članak 21.</p> <p>(4) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.</p> <p>(5) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.</p>	Po dobivanju suglasnosti, Općina Udbina donijeti će Plan gospodarenja otpadom na sjednici općinskog vijeća Općine Udbina.
OBJAVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U SLUŽBENOM GLASILU.	<p>Članak 21.</p> <p>(6) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.</p>	Po donošenju Plana gospodarenja otpadom, Općina Udbina će isti objaviti u službenim novinama.
OSIGURANJE JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <ol style="list-style-type: none"> javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada. <p>Članak 30.</p> <p>(1) Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.</p>	<p>Općina Udbina osigurala je javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine na način da se miješani komunalni otpad sakuplja po modelu od „vrata do vrata“, kao i sa javnih površina.</p> <p>Miješani komunalni i biorazgradivi otpad prikuplja Komunalac Udbina d.o.o.</p> <p>Komunalac Udbina d.o.o. obavlja javne usluge sakupljanja, prijevoza i deponiranja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada kojima se uređuju međusobno odnosi između davatelja javne komunalne usluge i korisnika usluga na području Općine Udbina</p>
DONOŠENJE ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	<p>Članak 30.</p> <p>(7) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga koja sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> kriterij obračuna količine otpada, standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima, 	Općina Udbina nije donijela Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Udbina.

OBVEZE OPĆINE UDBINA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)		
OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	<p>4. obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,</p> <p>5. područje pružanja javne usluge iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>6. odredbe propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. ovoga Zakona.</p> <p>7. opće uvjete ugovora s korisnicima.</p>	
<p>DOSTAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA MINISTARSTVU ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE.</p>	<p>Članak 30.</p> <p>(8) Po donošenju odluke iz stavka 7. predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.</p>	<p>Općina Udbina Odluku nije dostavila Ministarstvu nadležnom za poslove zaštite okoliša i prirode.</p>
<p>OBJAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA U SLUŽBENOM GLASILU I NA MREŽNIM STRANICAMA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.</p>		
<p>OSIGURANJE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.</p>	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <p>2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.</p> <p>Članak 35.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:</p> <p>1. funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području</p> <p>Sukladno članku 35. stavku 2., JLS koja ima 3.000 stanovnika ili manje dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta na svom području posredstvom mobilne jedinice.</p> <p>JLS koja ima više od 1.500 dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta na svom području .</p>	<p>U postupku je nabava mobilnog reciklažnog dvorišta.</p>

OBVEZE OPĆINE UDBINA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	<p>Sukladno članku 35. stavku 4. JLS je dužna u naseljima u kojima se ne nalazi RD osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice.</p> <p>2. postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,</p> <p>3. obavještanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i</p> <p>4. uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.</p>	
OSIGURANJE SPRJEČAVANJA ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZAKONU TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <p>3. Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada.</p>	Općina Udbina je u tijeku sanacije lokacija divljih odlagališta otpada na području Općine. Trenutno na području Općine postoji još oko 50% zabilježenih lokacija divljih odlagališta otpada.
USPOSTAVA KOMUNALNOG REDARSTVA	<p>Članak 36.</p> <p>(1) Provedbu obveze iz članka 28. stavka 1. točke 3. osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalni redar)</p> <p>1. mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada</p> <p>2. mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš</p> <p>(2) Mjere iz stavka 1. točke 1. ovoga članka uključuju:</p> <p>1. uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,</p> <p>2. uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,</p>	<p>U Općini Udbina zaposlen je komunalni redar čiji opis posla između ostalog uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupa po Zakonu o održivom gospodarenju otpadom – nadzor nad primjenom zakona i propisa na temelju tog zakona, u dijelu koji se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom, pokretanje i obustava upravnog postupka nadzora u svrhu sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš i uklanjanje tako odbačenog otpada. - Obavlja kontrolu i poduzima mjere za sanaciju divljih odlagališta. <p>Sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu uspostavljen je putem Internet stranice Općine Udbina. Po prijavi</p>
USPOSTAVA SUSTAVA ZA ZAPRIMANJE OBAVIJESTI O NEPROPISNO ODBAČENOM OTPADU.		
USPOSTAVA SUSTAVA EVIDENTIRANJA LOKACIJA ODBAČENOG OTPADA.		
PROVOĐENJE REDOVITOG GODIŠNJEG NADZORA PODRUČJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE RADI UTVRĐIVANJA POSTOJANJA ODBAČENOG OTPADA, A POSEBNO LOKACIJA NA KOJIMA JE U		

OBVEZE OPĆINE UDBINA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
<p>PRETHODNE DVIJE GODINE EVIDENTIRANO POSTOJANJE ODBAČENOG OTPADA</p>	<p>3. provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,</p> <p>4. druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 13. ovoga članka.</p> <p>(3) Radi provedbe mjera iz stavka 1. točke 2. ovoga članka komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).</p> <p>Članak 36.</p> <p>(8) Jedinica lokalne samouprave dužna je podatke utvrđene rješenjem iz stavka 3. ovoga članka mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada iz članka 137. stavka 3. točke 7. ovoga Zakona.</p> <p>(9) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera iz stavka 1. ovoga članka podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.</p> <p>(10) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je, temeljem izvješća iz stavka 9. ovoga članka, donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.</p>	<p>postupa Općina Udbina, odnosno Jedinствeni upravni odjel Općine Udbina.</p>
<p>UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ (SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA)</p>	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 6. provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti.</p> <p>Članak 39.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.</p>	<p>Općina Udbina samostalno te u suradnji sa tvrtkom Komunalac Udbina d.o.o. provodi izobrazno – informativne aktivnosti na svom području.</p>
<p>OSIGURANJE PROVOĐENJA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU.</p>		

OBVEZE OPĆINE UDBINA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)		
OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.	
USPOSTAVLJANJE I AŽURNO ODRŽAVANJE MREŽNE STRANICE S INFORMACIJAMA O GOSPODARENJU OTPADOM NA SVOM PODRUČJU.	<p>Članak 39.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.</p> <p>(3) Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija na godišnjoj razini u svezi gospodarenja otpadom propisuje ministar naputkom.</p> <p>(4) Obvezne informacije koje se objavljuju na mrežnoj stranici jedinice lokalne samouprave propisane su pravilnikom iz članka 137. stavka 8. ovoga Zakona.</p>	Općina Udbina redovito održava i ažurira svoje mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.
OSIGURANJE MOGUĆNOSTI PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.</p>	Općina Udbina u suradnji s udrugama koje su provodile programe javnih radova i putem programa javnih radova koje organizira Općina, organizira obilazak i čišćenje područja Općine, od otpada koji su tijekom godine odbacili nepoznati počinitelji. Komunalac Udbina d.o.o. nakon akcije čišćenja pobrinut će se da se tako prikupljeni otpad razvrsta i pravilno odloži na odlagalište.
SUDJELOVANJE U SUSTAVIMA SAKUPLJANJA POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA SUKLADNO PROPISU KOJIM SE UREĐUJE GOSPODARENJE POSEBNOM KATEGORIJOM OTPADA.	<p>Članak 27.</p> <p>(Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest NN 69/16)</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je, sukladno Zakonu, sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada sukladno Zakonu.</p>	Na području Općine Udbina ne planira se izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad, ali je u okviru Faze 2 sanacije odlagališta predviđena izgradnja plohe za azbestni otpad. Izgradnja plohe za azbestni otpad je završena.
PLAĆANJE POTICAJNE NAKNADE ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA.	<p>Članak 29.</p> <p>(1) Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave.</p>	Kada bude u primjeni, Općina Udbina dužna je plaćati navedenu naknadu FZOEU ukoliko se na području Općine prikupi miješanog komunalnog otpada iznad propisane veličine.

OBVEZE OPĆINE UDBINA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)		
OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	(2) Jedinica lokalne samouprave je obveznik plaćanja naknade iz stavka 1. ovoga članka.	
U DOKUMENTIMA OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPljanJE BIOOTPADA S CILJEM KOMPOSTIRANJA, DIGESTIJE ILI ENERGETSKE OPORABE BIOOTPADA.	<p>Članak 56.</p> <p>(1) Osoba koja je aktima donesenim temeljem ovoga Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.</p>	Na području Općine Udbina biorazgradivi komunalni otpad se sakuplja zajedno s miješanim komunalnim otpadom i odlaže na lokaciju. Trenutno ne postoji sustav odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada.

2.3 Ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom u Općini Udbina

Na temelju analize postojećeg stanja gospodarenja otpadom na području Općine Udbina, te pregledom do sada ispunjenih obveza Općine, sukladno ZOGO i PGO RH, može se dati ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom te predložiti ciljevi i mjere u narednom šestogodišnjem razdoblju.

Postojeći način postupanja s komunalnim otpadom u Općini Udbina još uvijek nije u potpunosti u skladu s odredbama ZOGO i PGO RH te je svakako potrebno povećanje učinkovitosti gospodarenja otpadom. Iz komunalnog se otpada još uvijek nedovoljno izdvajaju iskoristive komponente, što ovakvo postupanje otpadom još uvijek čini neracionalnim, ekonomski neisplativim, a predstavlja i nepotrebno opterećenje kapaciteta odlagališta.

Kako bi se stanje gospodarenja otpadom na području Općine Udbina uskladilo sa ZOGO, PGO RH te ostalim relevantnim zakonskim propisima, Planom gospodarenja otpadom Općine Udbina definirat će se ciljevi i mjere za njihovo ostvarenje u narednom šestogodišnjem razdoblju.

2.4 Ciljevi i mjere gospodarenja otpadom Općine Udbina

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, sukladno ZOGO i PGO RH, te ovisno o mogućnostima, definiraju se sljedeći ciljevi i mjere Općine Udbina.

Tabela 2: Ciljevi i mjere gospodarenja otpadom Općine Udbina

CILJEVI		MJERE	
C.1.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM		
C.1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godinu	M.1.1.1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada ¹
		M.1.1.2.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
		M.1.1.3.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
		M.1.1.4.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
C.1.2.	Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastiku, metal, biootpad i dr.)	M.1.2.1.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta

CILJEVI		MJERE	
C.2.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM		
C.2.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godinu	M.2.1.1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada ¹
		M.2.1.2.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
		M.2.1.3.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
		M.2.1.4.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
		M.2.1.5.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
C.2.2.	Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada	M.2.1.1.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
C.3.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	M.3.1.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
		M.3.2.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
		M.3.3.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
C.4.	SPRIJEČITI NASTANAK DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA	M.4.1.	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
		M.4.2.	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

3.1 Vrste i količine proizvedenog komunalnog otpada i odvojeno sakupljenog otpada

Uvid u postojeće stanje gospodarenja otpadom te u postojeće i buduće količine, kao i sastav otpada, potreban je radi prijedloga rješenja u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, te precizno definiranje takvog komunalnog otpada, od mjesta njegova nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja.

Količine proizvedenog komunalnog otpada na području Općine Udbina prikazane su po osnovnim grupama otpada definiranim ZOGO, relevantnima i specifičnima za jedinice lokalne samouprave. Tako se u daljnjim poglavljima obrađuju sljedeće kategorije otpada:

- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL;
- PROBLEMATIČNI OTPAD – opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01. Miješani komunalni otpad s područja Općine Udbina prikuplja Komunalac Udbina d.o.o. te ga zbrinjava na odlagalištu otpada koje se nalazi na administrativnom području Općine Udbina.

Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine Udbina prikazani su sljedećom tabelom.

Tabela 3: Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Općine Udbina u razdoblju od 2013. do 2017. godine

Vrsta otpada	Ključni broj otpada	Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada (t)				
		2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD*	20 03 01		431	468	521	554

- U tablici nisu navedene količine otpada prikupljene iz općine Lovinac.

KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je Napatkom o glomaznom otpadu (NN 79/15).

Podaci o količinama prikupljenog krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na području Općine Udbina ne postoje.

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Dio biorazgradivog komunalnog otpada građani Općine Udbina kompostiraju unutar vlastitih domaćinstava, dok se manji dio odlaže u spremnike za miješani komunalni otpad. Iz tog razloga, količine biorazgradivog komunalnog otpada nisu poznate.

OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL

Na području Općine Udbina zasebno ne se prikupljaju papir, plastika, metal i staklo.

PROBLEMATIČNI OTPAD

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. Problematični otpad besplatno odvoze sakupljači ovlašteni od strane Ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša. Podaci o prikupljenim količinama problematičnog otpada s područja Općine Udbina ne postoje.

3.2 Odlaganje otpada

Miješani komunalni otpad i biorazgradivi otpad s područja Općine Udbine i Lovinac odvozi se i odlaže na odlagalištu otpada Čujluk koje se nalazi na administrativnom području Općine Udbina. Odlagalištem otpada Čujluk upravlja tvrtka Komunalac Udbina d.o.o.

Odlagalište otpada „Čojluk“ smješteno je na k.č.br. 2231/5, 2237/3, 2237/2, 2238/1, 2239/1, 2239/2, 2239/3, 2240/1, 2240/3, 2241/1, 2242/1, 2231/6, 2037/3, 2037/3, 2037/4, 2243/2 i 2029/2 K.O. Udbina. Prijedlogom nove parcelacije koji je u postupku, prostor odlagališta je podijeljen u dvije k.č. 2238/1 – odlagalište i k.č. 2238/2 – reciklažno dvorište. Odlagalište se prostire na parceli površine oko 22 500 m². Samo odlagalište zauzima površinu od 6 550 m².

Odlagališne plohe podijeljene su na tri kazete. U prvu kazetu je odložen azbestni otpad, dok se u druge dvije (ploha 2 i ploha 3) odlaže neopasni (komunalni) otpad.

U lipnju 2019. godine izvršeno je geodetsko snimanje izvedenog stanja izgrađene plohe za odlaganje otpada na odlagalištu „Čojluk“, u svrhu obračuna količine odloženog neopasnog otpada te definiranja preostalih raspoloživih odlagališnih kapaciteta. Geodetskim snimanjem utvrđeno je sljedeće:

- 25.739 m³ – ukupan kapacitet odlagališta definiran projektom (9.436 m³ – ploha za azbestni otpad, 16.303 m³ – ploha za komunalni otpad);
- Ploha 1 (ploha za azbestni otpad) - 9.436 m³ (100 % zapunjenosti);
- Ploha 2 i Ploha 3 (plohe za komunalni otpad)= 16.303-1.605 +(2.410-2.340) = 16.303 - 1.675= 14.628 m³ (89,72 % zapunjenosti);
- 1.605 m³ – preostali slobodni kapacitet odlagališta.

Projektirana ploha 1 za azbestni otpad na odlagalištu „Čojluk“ popunjena je u cijelosti. Uz popunjenu plohu nalazi se otvorena ploha za odlaganje komunalnog otpada koja je gotovo u cijelosti zapunjena (89,72 %). Daljnje odlaganje komunalnog otpada te eventualna nadvišenja/proširenja moguće je isključivo izvesti na postojećoj plohi za komunalni otpad. Godišnji potrebni volumen za odlaganje neopasnog (komunalnog) otpada iznosi oko 1.000 m³ s obzirom da se odlaže otpad bez sabijanja otpada kompaktorom (cc 500 t/god x 0,5 koeficijent sabijanja= cc 1.000 m³/god).

Nadvišenjem bi se moglo ostvariti dodatni volumen za odlaganje od oko 3.000 m³ prostora, a za što je u postupku izrada projektne dokumentacije, tako da se na istom očekuje odlaganje do kraja 2021.godine.

Izmjenama i dopunama lokacijske dozvole (Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirodu te komunalno gospodarstvo Ličko-senjske županije, Klasa: UP/I-350-05/15-01/02, Ur.broj: 21251/1-08-1-16-10, Gospić, 13.04.2016.) definirana je fazna izgradnja u 4 faze, no zbog odustajanja od izgradnje reciklažnog dvorišta, posljednja faza izgradnje očekuje se početkom 2022. godine, i zatvaranje odlagališta izradom završnog brtvenog sloja.

4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1 Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Udbina postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom.

4.2 Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Od građevina za gospodarenje otpadom ne planira se građenje novih, izuzev uređenja određene površine u sklopu Mobilnog reciklažnog dvorišta za manipulaciju odvojenim komponentama otpada.

4.2.1 Mobilno reciklažno dvorište

4.2.1. Mobilno reciklažno dvorište

Mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.).

Sukladno ZOGO jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice. U svakom naselju potrebno je odrediti lokaciju/e na kojoj će se nalaziti mobilno reciklažno dvorište i utvrditi vremenski period u kojem će se reciklažno dvorište nalaziti na određenoj lokaciji. Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Uvjeti koje mora udovoljiti mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica su sljedeći:

- mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad,
- mora biti postavljeno na način da je omogućen pristup vozilu, odnosno drugom prometnom sredstvu,
- skladištenje otpada mora se obavljati na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada,
- utjecaj rada mobilnog reciklažnog dvorišta na okolna zemljišta i zgrade mora biti sveden na najmanju moguću mjeru, a osobito u pogledu neugode koju može uzrokovati buka, prašina i/ili neugodni mirisi,
- primarni spremnici koji se koriste moraju biti podesni za transport pri čemu ne smije doći do rasipanja i/ili prolijevanja otpada,

mora biti označeno vidljivom oznakom koja mora sadržavati: MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE – MOBILNA JEDINICA; SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA; BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA; RADNO VRIJEME

4.2.2 Reciklažno dvorište za građevni otpad

Na području Općine Udbina ne planira se izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad, ali u sklopu odlagališta otpada „Čojluk“ uređena je ploha za odlaganje građevnog otpada, uz mogućnost određenih izdvajanja po vrstama.

4.2.3 Planirana nabava opreme i vozila

Uspostavom sustava prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstva pomoću posuda za odvojeno prikupljanje korisnih frakcija otpada iz kućanstva – zeleni otoci, znatno bi se unaprijedila mogućnost za adekvatno tretiranje otpada na području Općine. Navedeni sustav omogućuje olakšano odvajanje najzastupljenijih vrsta otpada na samom mjestu nastanka, tj. kućanstvima i pogodan je za primjenu prvenstveno u sredinama manje gustoće naseljenosti.

Slika 2: Posude za odvojeno prikupljanje otpada na mjestu nastanka (kućanstva) – zeleni otoci

Raspored i broj zelenih otoka određuje se s obzirom na gustoću naseljenosti pojedinog područja Općine, sezonsko opterećenje pojedinih područja, te raspoloživosti površina. Ukoliko se postavlja manji broj zelenih otoka po pojedinom naselju, preporuča se postavljanje zelenih otoka u blizini centra naselja zbog bolje pristupačnosti većem broju stanovnika, no pri odabiru lokacija zelenih otoka treba posebno obratiti pažnju na žitelje udaljenih dijelova naselja te i njima omogućiti adekvatno odlaganje otpada putem zelenih otoka.

S obzirom na broj stanovnika te samim time i gustoću naseljenosti naselja Udbina bilo bi potrebno postavljanje 16 zelenih otoka (16 kompleta od 4 posude kapaciteta 240 l) u naseljima Udbina i Podudbina. Na svakom eko – otoku potrebno je postaviti 4 posude: posudu za papir i karton, posudu za staklo, posudu za plastiku, PET i limenke te posudu za ostali otpad . Predlaže se na svakom zelenom otoku postavljanje i malog spremnika za prikupljanje otpadnih baterija.

Predložene lokacije za uspostavu zelenih otoka (eko – otoka):

- Krbavska br.1,
- Trg hrvatskih vitezova br.1 (preko puta),
- Trg Sv. Lucije br.3,
- Katedralna br. 3,
- Stjepana Radića br.7,
- Stjepana Radića br.10,
- Berislavićeva br.16,
- Ivana bana Karlovića br.5,
- Podlapačka br.10,
- Lovinačka br.16,

- 9. Gardijske brigade br.12,
- 9. Gardijske brigade br.21,
- 9. Gradijske brigade br.37,
- Popa Marka Mesića,
- Augusta Šenoe br.16,
- Dom starih i nemoćnih osoba

Postojeći metalni kontejneri sa navedenih lokacija biti će raspoređeni na druge lokacije unutar Općine, odnosno po selima. Kako bi se i u selima omogućilo odvojeno prikupljanje otpada, potrebno je stanovnicima podijeliti vrećice za odvojeno prikupljanje otpada ili postaviti posude manje zapremine za odvajanje otpada.

Pražnjenje posuda sa odvojeno odloženim otpadom obavljat će se odgovarajućim vozilom.

Zeleni otoci uz mobilno reciklažno dvorište zadovoljiti će potrebu kvalitetnog i zakonski prihvatljivog postupanja sa otpadom na području Općine Udbina.

4.3 Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području Općine Udbina postoji samo odlagalište otpada „Ćojluk“, a iz kategorije neusklađenih odlagališta otpada obzirom da ne posjeduje uvjete propisane Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada odlagališta otpada (N.N.114/15, 103/18,56/19). Odlagalište je u postupku sanacije i zatvaranja , a zapunjenost odlagališta i konačno zatvaranje od odlaganja mješovitog komunalnog otpada očekuje se 2022.godine.

5 PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području Općine Udbina ne postoje veća evidentirana divlja odlagališta otpada. U 2012. godini postojala su dva manja divlja odlagališta otpada koja su po nalogu Općine sanirana razvrstavanjem i zbrinjavanjem otpada. Periodički se na području Općine pojavljuju manji slučajevi nepropisnog odbacivanja otpada, međutim navedene se točke saniraju odmah, kako bi se spriječilo nastajanje većih odlagališta.

Općina Udbina redovito provodi sustavnu sanaciju divljih odlagališta otpada i nadzor lokacija na kojima je uočeno povremeno nelegalno odlaganje otpada u svrhu sprječavanja nastajanja novih divljih odlagališta otpada.

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Sukladno ZOGO, sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš ili zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Kako bi se zaustavio trend rasta proizvedenog komunalnog otpada, povećao stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjio udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada, odvajanje otpada na mjestu nastanka i sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

Slika 3: Red prvenstva gospodarenja otpadom

Takav sustav daje naglasak na ponovno korištenje, popravak, obnavljanje i recikliranje postojećih materijala i proizvoda.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati funkcioniranje sustava sprječavanja nastanka otpada odnosno provođenje mjera definiranih u Planu sprječavanja nastanka otpada. U cilju smanjenja količine otpada koji se odlaže, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom, nakon mjera sprječavanja nastanka otpada koje uključuju i ponovnu uporabu proizvoda, potrebno je primijeniti mjere pripreme za ponovnu uporabu, a tek onda mjere recikliranja i drugih postupaka oporabe otpada prije konačnog zbrinjavanja. Iz tog se razloga, kao mjere za smanjenje nastanka otpada, predviđaju i uspostava centra ponovnu uporabu te osiguranje potrebne opreme za provođenje mjere kućnog kompostiranja. Uz navedeno, potrebno je kontinuirano provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti te akcija prikupljanja otpada.

Neke od mjera, a posebice mjere navedene u Planu sprječavanja nastanka otpada, zahtijevaju provođenje na višoj razini, tj. na razini RH dok će JLS sudjelovati indirektno u provođenju istih. Mjere kao što su provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti provodit će direktno Općina u suradnji sa ostalim pravnim i privatnim subjektima koji se bave gospodarenjem otpadom.

Mjere koje je potrebno provoditi za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada (Mjere za ostvarenje cilja C.1.1.Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godinu) su:

- PROVOĐENJE MJERA DEFINIRANIH PLANOM SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA;
- OSIGURANJE POTREBNE OPREME ZA PROVOĐENJE KUĆNOG KOMPOSTIRANJA;
- U SKLOPU MOBILNOG RECIKL. DVORIŠTA OSIGURATI KUTAK ZA PONOVNUPORABU PROIZVODA;
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI,
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.

PROVOĐENJE MJERA DEFINIRANIH PLANOM SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Jedan je od osnovnih ciljeva EU, kroz čitav niz financijskih instrumenata i strategija, potaknuti unaprjeđenje gospodarskog sustava u smislu učinkovitijeg korištenja resursa i energije. Desetogodišnja razvojna strategija Europa 2020. (Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast) kao jedan od osnovna tri prioriteta razvoja EU predlaže održivi rast, tj. promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija. Središnji aspekt ove strategije je prelazak s postojećeg, linearnog, na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Slika 4: Model kružnog gospodarstva

Za prelazak na kružno gospodarstvo potrebne su promjene u cijelom lancu vrijednosti, od učinkovitog upravljanja resursima, dizajna proizvoda, novih poslovnih i tržišnih modela, novih načina pretvaranja otpada u resurse do novih modela ponašanja potrošača.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada;
- očuvanje prirodnih resursa;
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta;
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš;
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Postizanje ovih ciljeva bit će omogućeno ostvarenjem specifičnih ciljeva Plana sprječavanja nastanka otpada:

- sprječavanje nastanka komunalnog otpada;
- sprječavanje nastanka biootpada;
- sprječavanje nastanka električnog i elektroničnog otpada;
- sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona;
- sprječavanje nastanka građevnog otpada.

U svrhu postizanja definiranih specifičnih ciljeva, Planom sprječavanja nastanka otpada predlažu se sljedeće mjere:

- Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada:
 - Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja
 - Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane³
 - Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane
- Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije
 - Promicanje održive gradnje
 - Uspostava sustava doniranja hrane
- Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja
 - Organizacija komunikacijske kampanje za građane
 - Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica
 - Promicanje kućnog kompostiranja
 - Poticanje „zelene“ i održive javne nabave
 - Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

OSIGURANJE POTREBNE OPREME ZA PROVOĐENJE KUĆNOG KOMPOSTIRANJA

Kako bi se spriječilo odlaganje biootpada na odlagališta otpada i doprinijelo ostvarenju i ostalih ciljeva gospodarenja otpadom potrebno je potaknuti građane na kompostiranje. Cilj je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u spremnike za biootpad, te da kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitom vrtu smanje ukupnu količinu proizvedenog otpada te dobiju potpuno besplatno organsko gnojivo čime će ostvariti uštedu na kupovini umjetnog gnojiva ili zemlje za cvijeće.

Ova mjera uključuje nabavu i distribuciju kućnih kompostera, izradu edukacijsko informativnih materijala, organizaciju promidžbenih aktivnosti i radionica. Obzirom da primjena kućnog kompostiranja ovisi o dostupnim površinama za korištenje proizvedenog komposta, prioritet za provođenje ove mjere su ruralna područja, odnosno predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom.

Kako bi se Općina Udbina uključila u aktivno poticanje lokalne javnosti na kompostiranje u vlastitim kućanstvima, potrebno je organizirati edukativne radionice, čiji se program može temeljiti na edukaciji o načinu organiziranja i provođenja kvalitetnih kampanja na temu

³ U svojim planovima gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb trebaju dati naglasak, uz opće mjere sprječavanja nastanka komunalnog otpada, na sprječavanje nastanka biootpada tj. otpada od hrane. U svrhu podrške JLS u izradi Planova gospodarenja otpadom, izradit će se smjernice za njihovu pripremu. Smjernice za izradu Planova će pomoći u planiranju sustava gospodarenja otpadom i promicati razvoj koherentnih odgovarajućih praksi u planiranju na području RH, a u skladu sa zahtjevima relevantnog zakonodavstva. Dodatno, po izradi smjernica, a radi što kvalitetnijeg uključivanja mjera i aktivnosti sprječavanja nastanka otpada od hrane u planove gospodarenja otpadom i njihovu provedbu, provest će se edukacijska kampanja za djelatnike JLS u vidu radionica uz odgovarajuće edukacijske materijale.

sprječavanja nastanka biootpada uključujući i edukaciju na temu važnosti kompostiranja i primjene kompostera.

Dodatno, moguće je potaknuti kućno kompostiranje kroz sufinanciranje nabavki kućnih kompostera.

U RECIKLAŽNOM (MOBILNOM) DVORIŠTU OSIGURATI KUTAK ZA PONOVNUPORABU PROIZVODA

Ponovna uporaba neizostavan je dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, a odnosi se na aktivnosti vezane za ponovno korištenje raznih stvari i predmeta, primjerice, starog namještaja, odjeće i općenito robe široke potrošnje, s naglaskom na poštivanju reda prvenstva gospodarenja otpadom, a sve u cilju smanjenja količine otpada koji se odlaže.

U sklopu Mobilnog reciklažnog dvorišta preporuča se predvidjeti zatvoren/poluzatvoren prostor (npr. nadstrešnica ili tipski kontejner) tzv. „Kutak ponovne uporabe“ gdje građani mogu donijeti stvari koje njima više ne trebaju, a drugi građani (slabijeg imovinskog statusa) mogu te stvari uzeti za daljnju upotrebu.

MZOE i FZOEU donijeli su „Smjernice za ponovnu uporabu“ kojima se žele promovirati aktivnosti vezane za ponovno korištenje raznih stvari i predmeta.

PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih učesnika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem pisanih medija, radija i televizije.

Sukladno članku 39. ZOGO, JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Također, potrebno je da JLS u sklopu svoje mrežne stranice uspostavi i ažurno održava mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije primjenjive na Općinu Udbina obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s otpadom su sljedeće:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, itd.,

- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, divlja odlagališta i dr.),
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštititi okoliša općenito,
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta i centra za ponovnu uporabu na području Općine.

Sukladno PGO RH, ova mjera uključuje provođenje svih aktivnosti definiranih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. MZOE će donijeti Program izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom za razdoblje od 2017.-2022. godine, koji će predložiti smjernice, ciljane skupine i aktivnosti koje je nužno provoditi na nacionalnom i lokalnom nivou, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja i ponovne uporabe.

PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina Udbina može sukladno članku 40. ZOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada. Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave

Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji koji je isti dužan dostaviti HAOP-u.

Sukladno PGO RH, a u svezi ponovne uporabe proizvoda, općine mogu organizirati akciju skupljanja isluženih proizvoda, gdje bi se građane pozvalo da takve proizvode donesu na određeno mjesto. Odvojeni predmeti se onda mogu distribuirati pojedincima slabije kupovne moći, a neupotrebljivi materijali se mogu preraditi za druge potrebe.

7 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM i POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

7.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom

Opće mjere za gospodarenje otpadom koje se već provode i koje je i dalje redovito potrebno provoditi na području Općine Udbina su:

- ORGANIZIRANO I REDOVITO PRIKUPLJANJE I ODVOZ MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA;
- ORGANIZIRANO I REDOVITO PRIKUPLJANJE I ODVOZ KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA;
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI.

U opće mjere gospodarenja otpadom mogu se uključiti i mjere za ostvarenje Cilja C.3. Sprječiti nastajanje divljih odlagališta otpada:

- SPRJEČAVANJE NEPROPISNOG ODBACIVANJA OTPADA;
- UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ.

SPRJEČAVANJE NEPROPISNOG ODBACIVANJA OTPADA

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada uključuju sljedeće:

- zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- evidentiranje lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ

Provedba navedene mjere prvenstveno uključuje identifikaciju vlasnika katastarske čestice na kojoj je nepropisno odbačen otpad. Po identifikaciji vlasnika čestice, a radi provedbe navedene mjere, komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine (ako vlasnik nije poznat) na kojem je nepropisno odložen otpad, uklanjanje tog otpada.

Rješenjem se određuje lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada u roku koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja.

Ukoliko komunalni redar utvrdi da obveza određena rješenjem nije izvršena, Općina Udbina dužna je osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada. U navedenom slučaju, Općina Udbina ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine.

Način provedbe mjera za ostvarenje Cilja C.3. uređuju se odlukom predstavničkog tijela JLS o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Budući da trenutno na području Općine Udbina još uvijek se pojavljuju lokacije divljih odlagališta otpada, potrebno je provoditi navedene mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš te mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada kako bi se mogućnost nastanka novih divljih odlagališta svela na minimum.

7.2 Mjere za gospodarenje opasnim otpadom

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih ZOGO-om. Sakupljanje i obrada opasnog otpada se obavlja putem ovlaštenih osoba za sakupljanje ili obradu određene vrste opasnog otpada. Ovisno o vrsti opasnog otpada obrađuje se u RH ili izvan RH.

Radi unaprjeđenja sustava gospodarenja opasnim otpadom, PGO RH određena je mjera koja uključuje izradu studije izvedivosti, u kojoj će se analizirati postojeći kapaciteti za obradu opasnog otpada u RH i utvrditi potrebni kapaciteti.

Problematicni otpad je opasni otpad iz kućanstva, a građani ga mogu odložiti u reciklažnim dvorištima ili na prodajnim mjestima proizvoda od kojih je nastao taj opasni otpad.

Jedan od ciljeva Općine Udbina je i *Cilj 1.2. Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada* (prvenstveno biorazgradivi komunalni otpad, papir, staklo, plastika i dr.) što između ostalog uključuje i problematični otpad. Navedeni cilj postići će se provedbom sljedećih mjera u narednom razdoblju:

- NABAVA MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA, KAO I VOZILO ZA PRIJEVOZ ISTOG
- NABAVA I DISTRIBUCIJA OPREME ZA KUĆNO KOMPOSTIRANJE
- NABAVA SPECIJALNIH VOZILA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA

Navedene mjere detaljnije su opisane prethodno u poglavlju 4.

Nabavom mobilnog reciklažnog dvorišta dodatno će se poboljšati uvjeti za ispravnim zbrinjavanjem problematičnog otpada.

7.3 Mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal) provodi se sakupljanjem s kućnog praga, putem spremnika na javnim površinama, zelenih otoka, privremenog reciklažnog dvorišta te putem uspostavljenih nacionalnih shema za posebne kategorije otpada.

ZOGO-om su propisane sljedeće posebne kategorije otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički (u daljnjem tekstu: EE) uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili (u daljnjem tekstu: PCB).

Za šest posebnih kategorija otpada uvedena je „proširena odgovornost proizvođača“ u vidu naplate naknade za stavljanje na tržište proizvoda od kojih nastaju te posebne kategorije otpada za koje su uspostavljeni sustavi odvojenoga sakupljanja i obrade. To su ambalažni otpad, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume i EE otpad.

Sukladno članku 28., stavku 3, Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), JLS dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Člankom 53. istog zakona propisano je da se otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. RH će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Od posebnih kategorija otpada, za Općinu Udbina relevantne su sljedeće posebne kategorije otpada, a u čijem je sustavu sakupljanja općina dužna sudjelovati: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadni električni i elektronički (u daljnjem tekstu: EE) uređaji i oprema i građevni otpad.

Jedan od ciljeva Općine Udbina je i Cilj C.2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Ispunjenje cilja postići će se mjerama:

- NABAVA MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- NABAVA I DISTRIBUCIJA OPREME ZA KUĆNO KOMPOSTIRANJE
- NABAVA SPREMNIKA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA
- NABAVA SPECIJALNIH VOZILA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA
- REDOVITI ODVOZ KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI;
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

8 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada već se provode na području Općine Udbina.

Kako je ranije opisano, na području Općine Udbina prikuplja se miješani komunalni otpad i biorazgradivi otpad.

Slijedom navedenog, za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine Udbina u narednom periodu potrebno je primijeniti sljedeće mjere:

- OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA PUTEM SPREMNIKA OD POJEDINIH KORISNIKA I PRIJEVOZ TOG OTPADA DO OVLAŠTENE OSOBE ZA OBRADU TOG OTPADA.
- OSIGURATI REDOVITI ODVOZ MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA KORIŠTENJEM SPECIJALNIH VOZILA KOJIMA ĆE SE SPRIJEČITI RASIPANJE OTPADA TE ŠIRENJE NEUGODNIH MIRISA.
- OSIGURATI KUĆNE KOMPOSTERE ZA GRAĐANE KOJI ŽELE BIORAZGRADIVI OTPAD KOMPOSTIRATI NA RAZINI KUĆANSTVA, TE GRAĐANE EDUCIRATI I SAVJETOVATI PISANIM MATERIJALIMA O NAČINU KOMPOSTIRANJA.

9 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Jedan od ciljeva Općine Udbina je i Cilj 1.2. – Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, biootpad i dr.). Za ostvarenje navedenog cilja potrebno je da Općina Udbina u predstojećem planskom razdoblju nastavi s aktivnostima na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpadnog papira, stakla, plastike, metala, tetrapak ambalaže i krupnog (glomaznog otpada) kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, te edukaciju i informiranje svih sudionika sustava gospodarenja otpadom.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada su Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. – Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, biootpad i dr.) te uključuju:

- NABAVU MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA;
- NABAVA I DISTRIBUCIJA OPREME ZA KUĆNO KOMPOSTIRANJE;
- NABAVA SPREMNIKA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA;
- NABAVA SPECIJALNIH VOZILA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA;
- REDOVITI ODVOZ KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA;
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI;
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA;

10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Popis važnih projekata za provedbu ovog Plana i dostizanje definiranih ciljeva dan je sljedećom tabelom.

Tabela 5: Popis projekata važnih za provedbu Plana

REDNI BROJ	VRSTA PROJEKTA
1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada
2.	Nabava i distribucija opreme za provođenje kućnog kompostiranja
3.	Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada
4.	Nabava specijalnih vozila za prikupljanje otpada
5.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
6.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
7.	Nabava spremnika za otpadni tekstil
8.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
9.	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
10.	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Kao i kod upravljanja sastavnicama okoliša, tako i gospodarenje otpadom započinje s planiranjem te glavnim ciljevima politike gospodarenja otpadom. Politika gospodarenja otpadom EU-a zahtijeva sprječavanje nastajanja te uporabu otpada. Konačno odlaganje najmanje je preferirana opcija u gospodarenju otpadom.

Uspješno gospodarenje počiva na aktivnom uključivanju različitih dionika: generatora/proizvođača otpada, onih koji otpadom gospodare (prikupljaju, prevoze, obrađuju i sl.) te nadležnih tijela.

Provedbom Plana gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih dionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sustav gospodarenja otpadom temelji se na sljedećem:

- prevencija nastajanja otpada,
- ponovna uporaba,
- materijalna uporaba,
- energetska uporaba ili druge vrste obrade te
- konačno odlaganje ostatnog otpada.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od niza podsustava koji mogu na specifičan način obraditi ili stabilizirati određenu vrstu otpada, pa je potrebno prije donošenja odluka imati cjelovitu sliku o načinu zbrinjavanja i tehnologiji obrade otpada, kao i strateškim opredjeljenjima kako državne tako i lokalne uprave u vezi s gospodarenjem otpadom na određenom području.

Provedbom aktivnosti definiranih Planom, sustav se uspostavlja u svakoj županiji po regionalnom/županijskom konceptu i uspostavlja se jedan centar za gospodarenje otpadom. Teži se povećanju udjela odvojenog prikupljanja otpada, recikliranju i ponovnoj uporabi otpada, prethodnoj obradi otpada prije konačnog odlaganja, smanjenju udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, izdvajanju goriva iz otpada, smanjenju količine otpada koje se odlažu na odlagalištima, smanjenju štetnih utjecaja otpada na okoliš i samoodrživom financiranju sustava gospodarenje komunalnim otpadom.

Za osiguranje kontinuiranog razvoja sustava gospodarenja otpadom troše se značajna financijska sredstva te postoje različite metode financiranja.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Danas se najčešće sredstva za provedbu projekata financiraju iz:

- Javnih izvora:
 - Državni proračun

- Proračun JLS-a i JP(R)S-a i sredstva davatelja javnih usluga i isporučitelja vodnih usluga (u vlasništvu JLS)
- EU Fondovi – Operativni program konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.
- FZOEU
- Krediti banaka
 - Svjetska banka
 - Europska banka za razvoj
 - Europska investicijska banka
- Privatnih izvora
 - Privatna ulaganja u sve vrste obrade otpada
 - Privatna ulaganja u primarno izdvajanje i prikupljanje otpada – postrojenja za reciklažu i skupljanje (javno partnerstvo, koncesije)

U sljedećoj tabeli prikazani su izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Udbina.

Tabela 6: Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	MJERA	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Državni proračun, EU fondovi, FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Visina financijskih sredstava predviđena na razini cijele RH a sukladno PGO RH iznose 10.000.000 HRK. Financijska sredstva koja mora izdvojiti Općina Udbina trenutno se ne mogu predvidjeti.
2.	MJERA	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina, sredstva Komunalac Udbina d.o.o., FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o iskazanom interesu građana.
3.	MJERA	Nabava i postavljanje spremnika za odvojeno prikupljanje otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina, sredstva Komunalac Udbina d.o.o., FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o iskazanom interesu građana.
4.	MJERA	Nabava specijalnih vozila za prikupljanje otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina, sredstva Komunalac Udbina d.o.o., FZOEU

	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o iskazanom interesu građana.
5.	MJERA	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina, sredstva Komunalac Udbina d.o.o., FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000,00 HRK
6.	MJERA	Provođenje akcija prikupljanja otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina, sredstva Komunalac Udbina d.o.o.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000,00 HRK
7.	MJERA	Postavljanje spremnika za otpadni tekstil na javnim površinama
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina, sredstva Komunalac Udbina d.o.o., FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000 HRK
8.	MJERA	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o odabranom rješenju.
9.	MJERA	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Financijska sredstva osigurana u sklopu službe komunalnog redarstva.
10.	MJERA	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Udbina
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o broju divljih odlagališta.

12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sljedećom tabelom iznijeti su rokovi izvršenja pojedinih mjera koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Udbina.

Tabela 7: Rokovi i nositelji izvršenja plana

BR.	MJERA	NOSITELJ	ROK	2020.	2021.	2022.
1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada	MGOR Općina Udbina Komunalac Udbina d.o.o.	2022.			
2.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja	Općina Udbina Komunalac Udbina d.o.o.	2022.			
3.	Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	Općina Udbina Komunalac Udbina d.o.o.	2022.			
4.	Nabava specijalnih vozila za prikupljanje otpada	Općina Udbina Komunalac Udbina d.o.o.	2022.			
5.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti	Općina Udbina Komunalac Udbina d.o.o.	kontinuirano			
6.	Provođenje akcija prikupljanja otpada	Općina Udbina Komunalac Udbina d.o.o.	kontinuirano			
7.	Postavljanje spremnika za odvojeno sakupljeni otpad i otpadni tekstil na javnim površinama	Općina Udbina	2022.			
8.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	Općina Udbina	2021.			
9.	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada	Općina Udbina	kontinuirano			
10.	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš	Općina Udbina	kontinuirano			

13 POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)
3. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 81/20)
4. Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)
5. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02)
6. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. do 2022. godine (NN 03/17)
7. Prostorni plan Ličko-senjske županije (Županijski glasnik Ličko-senjske županije br 16/02, 17/02 (ispravak), 19/02 (ispravak), 24/02, 3/05, 3/06, 15/06 (pročišćeni tekst), 19/07, 13/10, 22/10 (pročišćeni tekst), 19/11, 4/15, 7/15 (pročišćeni tekst), 6/16, 15/16 (pročišćeni tekst), 5/17, 9/17 (pročišćeni tekst))
8. Prostorni plan uređenja Općine Udbina (Županijski glasnik Ličko-senjske županije br. 27/06, 18/10, 31/14, 32/17)